

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 15-07-28725 בן אוליאל נ' הוצאת עיתון הארץ בע"מ

לפני כבוד השופט דורון חסדאי

אורי בן אוליאל
ע"י ב"כ עו"ד יוחי גבע

המבקש

נגד

הוצאת עיתון הארץ בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד זאב ליאונד

המשיבה

פסק דין

- 1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
1. בפני בקשה מוסכמת להסתלקותו של המבקש, עו"ד אורי בן אוליאל (להלן: "המבקש" או "התובע"), מבקשתו לאישור תובענה כייצוגית כנגד "הוצאת עיתון הארץ בע"מ" (להלן: "בקשת האישור" ו"המשיבה" בהתאמה) וזאת בהתאם להוראת סעיף 16 לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 (להלן: "חוק תובענות ייצוגיות").
- רקע עובדתי ועמדות הצדדים בקצירת האומר
2. ביום 21.07.215 הגיש המבקש תובענה ייצוגית וכן בקשה לאישור תובענה כייצוגית (להלן: "בקשת האישור") כנגד המשיבה.
3. כעולה מבקשת האישור, ביום 04.03.2013 רכש המבקש מהמשיבה, על ידי הרשמה באתר האינטרנט שלה, מנוי שנתי למהדורה הדיגיטלית של עיתון המשיבה. מנוי זה מעניק על פני הדברים את הזכות לקרוא באתר האינטרנט של המשיבה יותר מ-10 כתבות או מאמרים "חסומים". זאת, להבדיל מגולשים רשומים שלא רכשו מנוי והמוגבלים בעיון של עד 10 כתבות/מאמרים לכל חודש קלנדרי.
4. לטענת המבקש, על אף שהוא נרשם ל"מנוי שנתי", קרי, למנוי לשנה אחת בלבד, האריכה המשיבה באופן חד צדדי את המנוי השנתי למשך שנתיים נוספות. בנוסף לכך המשיבה אף העלתה את מחיר המנוי באופן חד צדדי משנה לשנה. כך, בשנה הראשונה שבה הוארך החוזה נגבה מהמבקש הסך של 438.9 ₪, ובשנה השנייה נגבה ממנו הסך של 478.8 ₪.
5. לדידו של המבקש, התנהלות המשיבה נוגדת את סעיפים 13א(א), 13א(ג)(1) - 13א(ג)(2) לחוק הגנת הצרכן תשמ"א-1981 (להלן: "חוק הגנת הצרכן"), לפיהם על העוסק לקבל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 28725-07-15 בן אוליאל נ' הוצאת עיתון הארץ בע"מ

- 1 הסכמה פוזיטיבית מהצרכן בעת הארכת התקשרות ביניהם, דבר שלא נעשה בענייננו.
2 בנוסף נטען כי המשיבה הפרה את סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן בהתנהלותה זו, העולה כדי
3 הטעיה צרכנית.
4
- 5 .6 יוער, כי טרם הגשת בקשת האישור פנה המבקש למשיבה בדרישה לביטול המינוי השנתי,
6 והוא זוכה עבור השנה השנייה באופן מלא. בעבור השנה הראשונה בה הוארך החוזה באופן
7 אוטומטי, זוכה המבקש בסך של 41.9 ₪, לטענת המבקש תוך מתן הסבר עמום וללא
8 התייחסות לטענה בדבר אי החוקיות של הארכת המינוי באופן חד צדדי.
9
- 10 .7 הקבוצה הנפגעת מהתנהלות המשיבה הוגדרה בבקשה לאישור ככלל הצרכנים שרכשו מנוי
11 שנתי לעיתון הדיגיטלי של המשיבה, החל המועד בו החלה המשיבה למכור ללקוחות מנויים
12 לעיתון זה ואשר המנוי השנתי שלהם חודש על ידי המשיבה לפחות פעם אחת לאחר סיומו.
13 יצוין כי על פי הערכת המבקש, לאור פרסומי המשיבה, המועד בו החלה מכירה של מנויים
14 למהדורה הדיגיטלית של עיתון המשיבה הינו 03.03.2013.
15
- 16 .8 הנזק האישי הממוני למבקש הועמד על הסך של 397 ₪, המהווים את הסכום בו חויב בעת
17 הארכת המינוי לעיתון הדיגיטלי בשנה הראשונה, פחות הסך של 41.9 ₪ שכבר הושבו לו. כן
18 נטען לנזק לא ממוני בסך של 50 ₪ בגין עוגמת נפש.
19
- 20 .9 מספר חברי הקבוצה הוערך על ידי המבקש כ- 20,000 לקוחות המשיבה, וזאת לאור
21 התבטאויות בעיתונות של מו"ל המשיבה, כאשר המבקש מעריך כי לכל הפחות לכ- 10,000
22 לקוחות הוארך המינוי השנתי באופן אוטומטי לפחות פעם אחת. לאור זאת העמיד המבקש
23 את הנזק הממוני לקבוצה על הסך של 4,588,500 ₪, כאשר הנזק לכל לקוח הוערך על ידו
24 בסך של 458.85 ₪, ואילו הנזק הלא ממוני לקבוצה הועמד על הסך הכולל של 500,000 ₪.
25
- 26 .10 ביום 04.02.2016 הוגשה תגובת המשיבה. לטענת המשיבה, המשיבה ציינה בפני לקוחותיה
27 שביקשו לרכוש מנוי למהדורה הדיגיטלית באינטרנט כי המינוי מתחדש אוטומטית, וכן
28 צוינו מחירי המינויים גם לאחר סיום השנה הראשונה, על הסך של 399 ₪. מכל מקום נטען
29 כי מנוי שנתי פרושו מנוי המתחדש מדי שנה, כך שאין לו למעשה מועד סיום והמדובר
30 בעסקה מתמשכת שסעיפים 13א(ג)(1) - 13א(ג)(2) לחוק הגנת הצרכן אינם חלים עליה.
31
- 32 .11 כן נטען כי המשיבה שלחה למבקש, הן לקראת סיום השנה הראשונה של הארכת המנוי והן
33 לקראת סיום השנה השנייה של הארכת המנוי, הודעות דואר אלקטרוני המיידעות אותו

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 28725-07-15 בן אוליאל נ' הוצאת עיתון הארץ בע"מ

- 1 בדבר החיוב הצפוי, וכן נשלחו אליו החשבוניות בגין החיוב שנגבה ממנו. בנוסף, המבקש אף
2 מימש את המינוי שלו באתר המשיבה גם לאחר תום השנה הראשונה, בעבורה שילם.
3 המשיבה אף צירפה לתגובתה חוות דעת מומחה בעניין שחזור מידע, ממנה עולה בין היתר
4 כי המבקש עיון ביותר מ-10 כתבות הניתנות לעיון רק לבעלי מנוי בפועל.
5
6 לבסוף טענה המשיבה כי אכן התגלתה טעות לגבי חיוב לקוחות שרכשו את המינוי שלהם
7 לעיתון הדיגיטלי בתקופת ההשקה, באופן שבעבור השנה השנייה של המינוי שלהם חויבו
8 בטעות בסך של 438.9 ₪ במקום בסך של 399 ₪. לטענת המשיבה ההחזרים ללקוחות בוצעו
9 במלואם, בצירוף ריבית והצמדה, בסך של כ- 260,000 ₪.
10
11 ביום 20.02.2016 הוגשה תגובת המבקש. המבקש בתגובתו ביקש להבהיר כי כאשר התקשר
12 עם המשיבה לראשונה ברכישת מנוי שנתי דרך אתר האינטרנט שלה, לא הובהר לו כלל כי
13 המינוי השנתי מתחדש אוטומטית, וטענה זו של המשיבה בדבר יידוע מראש על חידוש מנוי
14 אוטומטית מתייחסת למנוי חודשי בלבד, ואף זאת באותיות זעירות, בתחתית הדף, אליהן
15 מופנה הקורא על ידי כוכבית. לעומת זאת, בהגדרת המנוי השנתי בעת ההתקשרות, נכתב
16 באתר כי המנוי עולה 4.9 ₪ לחודש ראשון ולאחר מכן 319 ש"ח ל-11 חודשים נוספים, אולם
17 אין הפניה לעניין חידוש מנוי אוטומטית. כך או כך, הרי שהתשלומים שנגבו מהמבקש
18 בפועל בסך של 438.9 עבור השנה הראשונה ובסך של 478.8 עבור השנה השנייה, לא
19 הופיעו כלל באתר המבקשת בעת רכישת המנוי. כבר עתה יוער כי המבקש בתשובה זו
20 הסתמך גם על דף האינטרנט שהוצג לגולשים באתר המשיבה בעת רכישת מנוי באותו הזמן,
21 וששוחזר במסגרת חוות הדעת שהגישה המשיבה כאמור לעיל.
22
23 בנוסף טען המבקש כנגד מהימנותה של חוות הדעת מטעם המשיבה, וכן כי השימוש שעשה
24 באתר המשיבה בתקופה שלאחר תום השנה הראשונה של המנוי, נעשה על ידו כמשתמש
25 "רגיל" ולא כלקוח המשלם עבור מנוי.
26
27 ביום 15.03.2017 הגישו הצדדים בקשה מוסכמת להסתלקות המבקש מהבקשה לאישור.
28 במסגרת הבקשה חזר בו המבקש מטענותיו לעניין חוק הגנת הצרכן והאיסור על חידוש מנוי
29 אוטומטית וביקש לקבל את טענות המשיבה בעניין. כמו כן נטען כי המשיבה ביצעה שינויים
30 באתר האינטרנט שלה בעקבות פניית המבקש, המחזדים את תנאי ההתקשרות, וכי
31 בעקבות פנייתו גילתה המשיבה על חיוב עודף של חלק מלקוחותיה, מה שהוביל להשבה של
32 כ- 260,000 ₪ ללקוחות אלו.
33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 28725-07-15 בן אוליאל נ' הוצאת עיתון הארץ בע"מ

17. עוד עולה מבקשת ההסתלקות כי הצדדים הגיעו להסכמה לפיה כנגד ההסתלקות תשלם המשיבה סך של 50,000 ₪ למבקש ולבא כוחו אשר יתחלק בניהם באופן שווה, וזאת בשים לב למעורבותו הרבה ויוצאת הדופן של המבקש בתובענה דנן.
18. ביום 04.04.2017 התבקשה המשיבה להגיש תצהיר מורשה מטעמה לעניין השבת הכספים ללקוחותיה בסך של כ- 260,000 ₪ ואימתי נעשה הדבר.
19. ביום 20.04.2017 הוגש התצהיר האמור, ממנו עולה כי הסכום הנ"ל הושב ללקוחות המשיבה ביום 17.05.2015.

דיון והכרעה

20. בסעיף 16(א) לחוק תובענות ייצוגיות קבע המחוקק תנאים לאישור הסתלקות צדדים מתובענה ייצוגית או מבקשה לאישורה, כהאי לישנא:

"מבקש, תובע מייצג או בא כוח מייצג, לא יסתלק מבקשה לאישור או מתובענה ייצוגית, אלא באישור בית המשפט, וכן לא יקבל, במישרין או בעקיפין, טובת הנאה מהנתבע או מאדם אחר בקשר להסתלקותו כאמור, אלא באישור בית המשפט; בהחלטתו אם לאשר טובת הנאה כאמור, ישקול בית המשפט את אלה:

(1) אם הבקשה לאישור ההסתלקות הוגשה לפני שאושרה התובענה הייצוגית – האם התובענה הראתה עילת תביעה לכאורה;

(2) התועלת שהביאה הבקשה לאישור או התובענה הייצוגית לחברי הקבוצה".

21. יוער, כי ס"ק 1 וס"ק 2 הוספו לאחרונה לחוק התובענות הייצוגיות במסגרת חוק תובענות ייצוגיות (תיקון מס' 10), התשע"ו - 2016, במטרה למנוע תופעות של תביעות סרק "מתוגמלות", שהן למעשה תביעות סרק שלגוף הנתבע מעדיף לסלקן תמורת תשלום שכר טרחה וגמול תובע בהיקפים נמוכים למדי, חלף לנהל הליך שלם, גם כאשר אין ממש בתובענה הייצוגית.

22. כך נכתב בדברי ההסדר להצעת חוק זו (הצעת חוק תובענות ייצוגיות (תיקון מס' 10) (הסדרי פשרה והסתלקות), התשע"ו–2016, פורסם ברשומות ביום 30.05.2016):

"סעיף 16 לחוק מתנה הסתלקות מתובענה ייצוגית או קבלת טובת הנאה בקשר להסתלקות כאמור באישור בית המשפט. במקרים רבים הנתבע מסכים לתת לתובע טובת הנאה כדי לחסוך מעצמו את ניהול ההליך; בקשות כאלה מטילות עומס על מערכת המשפט, כרוכות בעלויות מיותרות לנתבעים ואינן משרתות את עניינם של חברי הקבוצה המיוצגת ושל הציבור. לפיכך מוצע

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 15-07-28725 בן אוליאל נ' הוצאת עיתון הארץ בע"מ

1 לקבוע כי בהחלטתו אם לאשר טובת הנאה לתובע המייצג או בא
2 כוחו יידרש בית המשפט לשקול את התועלת שהביאה הבקשה
3 לאישור או התובענה הייצוגית לחברי הקבוצה. עוד מוצע לקבוע
4 כי אם בקשת ההסתלקות מוגשת לפני שהתובענה אושרה
5 כיייצוגית, יבחן בית המשפט, במסגרת שיקוליו אם לאשר טובת
6 הנאה כאמור, גם אם התובענה הראתה עילת תביעה לכאורה"
7

8 דומה, כי במסגרת תיקון זה ביקש המחוקק לאמץ את גישתם של בתי המשפט לעניין אי
9 אישור בקשת הסתלקות "מתוגמלת" במצב בו התובענה אינה מגלה עילה ראויה, תוך
10 התווית קריטריונים ברורים שעל בית המשפט לבחון בבקשות אלו. ראו לעניין זה דברי
11 בית המשפט העליון במסגרת ע"א 4714/13 מרון דיאב נ' חברת איי דיגיטל סטור בע"מ
12 (פורסם בנבו, 2013):

13 "לעניין זה נפסק, כי "אף שהחוק מותיר פתח לפסוק גמול לתובע
14 גם אם לא זכה בתובענה, בהתקיים הצדקה מיוחדת לכך, אין
15 מקום לפסוק גמול לתובע מייצג או שכר טרחה לבא כוחו כאשר
16 התביעה שהוגשה אינה ראויה, וכאשר אין לקבוצה או לציבור ענין
17 לעודדה" (עע"ם 2395/07 אכדיה סופטוור סיסטמס בע"מ נ'
18 מדינת ישראל – מנהל המכס ומס בולים, [פורסם בנבו] פיסקה
19 20 (27.12.2010); וראו גם, ע"א 8430/99 אנליסט אי.אמ.אס.
20 ניהול קרנות בנאמנות (1986) בע"מ נ' ערד השקעות ופיתוח
21 תעשייה בע"מ, פ"ד נו(2) 247, 259 (2001)). בהקשר זה הובעה
22 הדעה בספרות המשפטית, כי אין מקום לפסוק גמול למבקש
23 להסתלק מבקשה לאישור תובענה ייצוגית (או שכר טרחה לבא-
24 כוחו), כשמדובר בהליך שסיכוייו היו קלושים (ראו, אלון קלמנט
25 "פשרה והסתלקות בתובענה הייצוגית" משפטים מא 5, 87-89
26 (תשע"א) (להלן – קלמנט)); כן ראו, ע"א 1384/11 ז'טלני נ' בנק
27 הפועלים בע"מ [פורסם בנבו] (30.1.2013) (להלן – עניין ז'טלני)).
28 זאת, על מנת שלא לתמרץ את הגשתן של בקשות לאישור
29 תובענות ייצוגיות מסוג זה".
30

31 למעשה, עניין התועלת המתקבלת במסגרת בקשת הסתלקות היוותה עוד קודם לכן אבן
32 בוחן בעת אישור גמול ושכר טרחה בבקשות כגון דא, וראו דבריו של פרופ' א. קלמנט
33 במאמרו בעניין זה כי "כאשר הבקשה הביאה לשינוי בהתנהגות הנפגע ולפיצוי הנפגעים,
34 התובע ועורך-הדין זכאים לגמול ושכר טרחה עבור זמנם, הוצאותיהם והיוזמה לפעולה
35 כנגד הנתבע" (א. קלמנט "פשרה והסתלקות בתובענה הייצוגית" משפטים מא 5, 88
36 (תשע"א)). יחד עם זאת נקצב שיעור הגמול ושכר הטרחה בהתאם לשיקול דעת בית המשפט
37 ובהתחשב בתועלת הספציפית המתקבלת בכל מקרה ומקרה (ר' עוד: ת"צ 11784-12-11
38 דורפמן נ' טיב טעם רשתות בע"מ (פורסם בנבו, 13.06.2012); ת"צ 39068-11-12 דרור
39 אביטל נ' זוגלובק שיווק בע"מ (פורסם בנבו, 24.03.2013); ת"צ 48191-11-13 בירגר נ' מי
40 עדן ייצור (2007) בע"מ ואח' (פורסם בנבו, 17.08.2014); ת"צ 27043-06-14 ברוך חזן נ' יעד
41 חברה לדלק בע"מ (פורסם בנבו, 09.12.2014); ת"צ 15843-01-15 סנקוב נ' ארד הרצל בע"מ

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 28725-07-15 בן אוליאל נ' הוצאת עיתון הארץ בע"מ

- 1 (פורסם בנבו, 01.03.2015); ת"צ 13306-06-14 ציון נ' יפאורה-תבורי בע"מ ואח' (פורסם)
2 בנבו, 10.03.2015).
- 3
- 4 .25 בנסיבות המקרה שלפני, מבלי לקבוע מסמרות ובוהירות הראויה, סבורני כי בקשת האישור
5 העלתה בשלב זה עילה לכאורה לעניין הארכת המנוי באופן אוטומטי, ובוודאי לעניין
6 העלאת סכום המנוי באופן חד צדדי מהסך של 399 ₪ לסך של 438.9 ₪ עבור השנה
7 הראשונה ולסך של 478.8 ₪ עבור השנה השנייה, אשר המשיבה הודתה למעשה כי נעשה
8 בטעות.
- 9
- 10 .26 עם זאת, משהמבקש חזר בו מעילת התביעה המרכזית שלו - היא האיסור העקרוני להארכת
11 המינוי ללא הסכמתו המפורשת של הלקוח, וקיבל את עמדת המשיבה בעניין, אתמקד
12 בבקשת המבקש להסתלקות מעילת התביעה החלופית שהעלה בבקשתו, היא החיוב ביתר
13 של לקוחות המשיבה, שהמינוי שלהם חודש בסכום הגבוה מהסך שהיה אמור להיגבות
14 בהתאם לתנאי ההתקשרות עם לקוחות אלו.
- 15
- 16 .27 לטענת המבקש, העובדה כי המשיבה הודתה בטעותה והשיבה ללקוחות הרלוונטיים את
17 הפרשי החיוב הנ"ל בסך מצטבר של כ- 260,000 ₪, הכוללים לטענת המשיבה ריבית
18 והצמדה, כמו ביצעה שינויים באתר האינטרנט שלה, כך שכיום ברור יותר ללקוח המבקש
19 לרכוש מינוי כי מדובר במינוי מתחדש, מקימה לו זכות לקבלת גמול ושכר טרחת עורך דין,
20 אשר כאמור מוסכם על הצדדים כי יעמדו על הסך של 50,000 ₪ בסך הכל.
- 21
- 22 .28 אין ספק כי במקרה דנן קמה תועלת לציבור בדמות השבה מלאה של הכספים שנגבו
23 מלקוחות המשיבה ביתר, בתוספת ריבית והצמדה, הגם שמסופקתני לעניין התועלת לציבור
24 שקמה בעקבות שינוי נוסח ההתקשרות באתר המשיבה, שכן כך או כך מדובר בחידוש מנוי
25 אוטומטית, מקום בו התובענה הייצוגית באה לתקוף את עצם פעולת החידוש. אלא, שקיים
26 קושי בכך שלא הגשת התובענה הייצוגית היא זו שהובילה להשבת הכספים.
- 27
- 28 .29 ודוק, כעולה מכתבי הטענות, המבקש הקדים פניות למשיבה טרם הגשת התובענה
29 הייצוגית, כאשר ביקש לבטל את חידוש המנוי וכן לקבל השבה רטרואקטיבית עבור
30 החידוש שבוצע עבורו ללא הסכמתו. פניות אלו למשיבה נערכו על פני הדברים במהלך חודש
31 אפריל 2015, כאשר בעקבותיהם גילתה המשיבה את הטעות בדבר החיוב ביתר של
32 לקוחותיה, ובעקבות זאת, ביצעה המשיבה החזרים ללקוחותיה כבר ביום 17.05.2015, קרי,
33 כחודשיים עובר להגשת התובענה הייצוגית. לא למותר לציין כי גם השינויים באתר

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 28725-07-15 בן אוליאל נ' הוצאת עיתון הארץ בע"מ

1 האינטרנט של המשיבה, ככל ויש בהם לתרום לתועלת הציבור, נעשו אף הם קודם להגשת
2 התובענה הייצוגית דנן ובקשת האישור.

3
4 יחד עם האמור לעיל, אין בכך לטעמי לאיין תשלום שכר טרחה לתובע ובא כוחו. בעע"מ 30.
5 2978/13 מי הגליל -תאגיד והביוב האזורי בע"מ נ' יוסף אחמד יונס (פורסם בנבו, ניתן
6 ביום 23.07.2015) (להלן: "עניין מי הגליל") הביע בית המשפט העליון את דעתו כי מקום בו
7 הקדים נפגע פניה מקדימה לגוף אותו הוא מתעתד לתבוע בתובענה ייצוגית, וכאשר אותו
8 הגוף קיבל את קובלנת הנפגע ותיקן את מחדלו לטובת הציבור, עדיין יש מקום לתשלום
9 שכר טרחה וגמול לתובע, ור' לעניין זה את דבריו של כב' ס.ג. השופט א. רובינשטיין,
10 בהסכמת כבוד השופטים ח. מלצר ו-ג. הנדל:

11 "אציין תחילה את עמדתי בשורה התחתונה: מצטרף אני לעמדה
12 העולה מחוות דעתו המקיפה של היועץ המשפטי לממשלה – ואף
13 מרחיק לכת ממנה בעוצמת הגישה. לשיטתי, לא רק שיש לעודד
14 פניה מקדימה לרשות, אלא הכלל הוא פניה כזאת בנתון למספר
15 הסתייגויות והערות שיפורטו בהמשך; ולהיעדרה של פניה
16 אמורה להיות השפעה רבה מאוד בנושא הגמול ושכר הטרחה. אין
17 פירוש הדבר שהתובע שבעקבות פנייתו היתה חדילה לא יתוגמל
18 כל עיקר, והדבר תלוי נסיבות והשקעה...
19 יודגש כבר עתה, כי מסקנתי זו אמורה ביחס לתובענות המוגשות
20 כנגד הרשות, ומבלי לטעת מסמרות ביחס למקרים שבהם הנתבע
21 הוא גוף פרטי; אף כי כשלעצמי סבורני כי חובת ההגינות ותום
22 הלב תומכת בפניה מוקדמת גם לגוף פרטי, אף ששם אין
23 רלבנטיות "סטטוטורית" לאופציית החדילה"
24

25 ובהמשך:

26 "חשש נוסף שהזכרנו, כי ככל שתחדל הרשות מן הגביה בעקבות
27 הפניה, תתייתר הגשת התובענה ולא יתוגמלו התובע הייצוגי ובאו
28 כוחו. גישת היועץ המשפטי היא, כי במצב מסוג זה אין פגם בכך
29 שלא ייפסקו סכומי גמול ושכר טרחה לתובע הייצוגי ובא כוחו,
30 שכן ממילא הושגה מטרת התובענה הייצוגית כנגד הרשות בשל
31 חדילתה מן הגביה הבלתי-חוקית. לדידי אין להלום גישה כזו
32 באופן גורף, שכן לעתים גם פניה מוקדמת כרוכה בעלות, והיעדר
33 מוחלט של פסיקת גמול ושכר טרחה עשוי להביא לפגיעה
34 במערכת התמריצים להגשת תובענות ייצוגיות נגד הרשות, ולתת
35 "הנחה" גדולה מדי לרשות".
36

37 אומנם, פסק הדין בעניין מי הגליל עוסק ככל בפניה מוקדמת לרשות ציבורית, אולם
38 הרציונל והנימוקים העומדים בבסיס ההחלטה לעניין שכר טרחה וגמול מקום בו תיקון
39 המחל נעשה בעקבות פניה מוקדמת נכונים אף לענייננו, מכח קל וחומר.
40

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 15-07-28725 בן אוליאל נ' הוצאת עיתון הארץ בע"מ

- 1 בסיפת פסק הדין בעניין **מי הגליל** קורא בית המשפט למחוקק להתערב בהסדרת גמול ושכר
2 טרחה לתבוע ייצוגי, אשר פנייתו המוקדמת לגוף אותו התעתד לתבוע הובילה לתיקון
3 מחדל. בשלב זה הוצע בפסק הדין לפנות במקרים אלו לבית משפט לעניינים מנהלים (שכן
4 כזכור המדובר בתובענה ייצוגית כנגד רשות מנהלית) בבקשה לפסיקת שכר טרחה וגמול
5 לתובע.
- 6
- 7 נראה, כי פסק הדין בעניין **מי הגליל** נפל על אוזניים קשובות, וביום 30.05.2016 הונחה על
8 שולחן הכנסת **הצעת חוק תובענות ייצוגיות (תיקון – פניה מוקדמת), התשע"ו-2016**
9 (להלן: "**הצעת חוק פניה מוקדמת**"), שעניינה חיוב תובע ייצוגי בפניה מוקדמת למשיב,
10 כאשר היה ובעקבות אותה פניה מוקדמת יתחייב המשיב את דרכיו, אזי, תוך פיקוח על
11 אופן וביצוע תיקון המחדל, ניתן יהיה לפסוק גמול ושכר טרחה לתובע הייצוגי ובא כוחו,
12 בשיעורים קבועים, הנעים בין 2,500 ₪ ל- 5,000 ₪.
- 13
- 14 31. בנסיבות העניין שבפני סבורני כי הגם שסעיף 16(א) לחוק תובענות ייצוגיות דן באישור
15 טובת הנאה במסגרת הסתלקות כאשר הבקשה לאישור/התובענה הייצוגית היא זו שהביאה
16 לתועלת לציבור, אין הדבר מונע בהכרח מהמבקש להגיש בקשה לגמול ושכר טרחה בעקבות
17 תועלת לציבור שקמה עקב הפניה המוקדמת למשיב וקודם להגשת בקשת האישור דן,
18 וזאת ברוח הדברים בעניין **מי הגליל** והצעת חוק פניה מוקדמת ובשינויים המתחייבים. כן
19 אינני רואה מניעה מהגשת בקשה כאמור במסגרת התיק דן דווקא, משבעת הגשת התובענה
20 הייצוגית לא ידע המבקש, על פני הדברים, כי המשיבה החזירה למנוייה את החיוב העודף,
21 ור' לעניין זה ת"מ 406-09 **אשר ספיר נ' חברת הגיחון בע"מ**, פסקאות 21-22 (פורסם בנבו,
22 03.02.2014)
- 23
- 24 32. בכל הנוגע לגובה שכר הטרחה והגמול המבוקשים, העומדים על כ- 20% מהסכום שהושב
25 ללקוחות המשיבה, סובר אני כי מדובר באחוזים גבוהים שאינם הולמים את מידת
26 ההשקעה של המבקש ובא כוחו, בכל הנוגע לחלק זה ההשבה על רקע החיוב העודף בלבד,
27 ובשים לב כי ההשבה נעשתה על רקע הפניה המוקדמת בלבד, כאשר עיקר המשאבים בתיק
28 הופנה כנגד עצם חידוש המינוי, עילה שהמבקש החליט לחזור בו ממנה ולקבל את עמדת
29 המשיבה (ר' והשווה: ע"א 2046/10 **עזבון המנוח משה שמש נ' דן רייכרט**, פ"ד סה(2) 681).
- 30
- 31 33. אשר על כן, בנסיבות העניין, הגמול ושכר טרחת עורך דינו יעמוד בסך הכל על הסך של
32 **16,000 ₪** בצירוף מע"מ והוא יחולק בניהם באופן שווה, כבקשתם.
- 33 משאין בהסתלקות התובע משום מעשה בית דין, ובהיעדר נסיבות מיוחדות המצדיקות
34 זאת, לא מצאתי כי יש צורך באיתור תובע חלופי או בפרסום הודעת ההסתלקות (להרחבה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 15-07-28725 בן אוליאל נ' הוצאת עיתון הארץ בע"מ

1 בעניין אי פרסומן של הסתלקויות בהתאם לשיקול דעת בית המשפט ר': ת"צ (ת"א) 13675-
2 03-09 דניאל מישורי נ' דקלה חברה לבטוח בע"מ (פורסם בנבו, 2010); ת"צ (מרכז) 24356-
3 04-10 בלהה הר-עוז נ' כלל בריאות חברה לביטוח בע"מ (פורסם בנבו, 2010).
4
5
6

סוף דבר

- 7
8
9 34. ההסתלקות מבקשת האישור שבכותרת מאושרת בזאת.
10
11 35. תביעתה האישית של המבקשת כנגד המשיבות נדחית.
12
13 36. הגמול ושכר הטרחה מאושרים כמפורט לעיל.
14
15 37. בנסיבות העניין אין מקום לאיתור מייצגים חלופיים כאמור בסעיף 16(ד)(1) לחוק. כפועל
16 יוצא מכך נמחקת בקשת האישור.
17
18 38. המזכירות תמציא את פסה"ד לב"כ הצדדים וכן למנהל מערכת בתי המשפט לצורך
19 רישומו בפנקס התובענות הייצוגיות.
20
21

22 ניתן היום, י"ח אייר תשע"ז, 14 מאי 2017, בהעדר הצדדים.
23

דורון חסדאי, שופט

24
25
26
27